

DE HOOP

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

PRYS DER INSERTIE:
20 centimen den drukregel.
40 centime de reklamen.
Alle toezending van brieven, geld enz.
moet vrachty den opsteller toege-
zonden worden.

HUB. DE COCQ.
St.-Truiden. (Schuerhoven).

Godsdienst.

Vaderland.

Moedertaal.

Landbouw.

ABONNEMENT PRYS:
Voor de Stad 5 fr. per jaar.
» 5 fr. per 6 maanden
» 4-75 fr. per trimester
Voor Buiten 6 fr. per jaar.
» 5-30 per 6 maanden.
» 2 fr. per trimester.

SINT-TRUIDEN, 14 APRIL 1860.

STAETKUNDIG OVERZIGT.

Men schryft uit Rome, 12 April:

De generaal Lamoricière heeft een dagorde uitgegeven, waerin hy de soldaten oproept om zich onder het vaendel van het katholicismus, dat de banner van de beschaving is, te komen rangschikken. Zyns dunkens moet de omwenteling van Europa aen het Islamismus vergeleken worden.

Volgens eene depeche van de *Agence Reuter*, uit Weenen, zou het antwoord van Oostenryk op de circulaire van M. Thouvenel, nopens de Savoyensche kwestie, heel gelykvormig zyn aen dit van Pruisland.

Oostenryk maekt geene opwerping tegen de aenhechting, indien deze door eenen door Piemont vrygedanen afstand voorgesteld wordt, en als er de algemeene stemming niet ter hulpe wordt geroepen.

De *Opinione* schryft volgens eene depeche uit Napels van den 10 dezer, dat de opstand in Sicilien zich meer en meer uitbreidt; er worden dagelijks troepen naer het eiland gezonden.

Eene groote beroerte heerscht te Napels.

Volgens de laatste rydingen uit *Turyu* zouden zich 40000 wel gewapende oproerigen in het binneste des eilands vereenigd hebben, en hebben de kanalen, die door Palermen stroomden, onderbroken. De Napolitaensche troepen worden in die stad belegerd en hebben alle nachten, den aenval der opstandelingen af te weeren.

Men meldt uit Madrid, 11 April:

Generaal Ortéga zal morgen te Tortosa aenkomen, waer hy geveinsd zal worden.

Alles wordt ingespannen om de Montemolin en zynen broeder te snappen, en men hoopt er in te gelukken.

De toestand van Zwitserland is nog altyd even belangryk.

Men geloof te Parys dat Napoleon niets zal sparen om zich goed met deze republiek te verstaen, ten einde alzo eene europische conferentie nutteloos te maken, welke voor hem eene vernedering, eene nederlaeg en voor de andere mogendheden eene openbare hulde aen hunne magt en regt zou zyn.

De correspondentien uit Rusland rieken het poeder.

Een ukas van oproep voldeed het leger en vervult de kaders welke door het staken der rekrutering opengebleven waren. Men gaet een legerkorps by Odessa byeen verzamelen in afwachting der aenstaende gebeurtenissen in het Oosten. St.-Petersburg loert op Constantinopelen.

Men schryft uit Parys, 11 April:

Victor-Emmanuel heeft eenen nieuwen eigenhandigen brief aen den Paus geschreven, waer door hy aen zyne Heiligheid het aenbod hernieuwde van zyne opperheerschappy in de Romanjen te erkennen en van hem door geldelyke sommen het werkelyke verlies dier provincien te vergoeden.

De paus heeft niet geantwoord, maer de Kardinael Antonelli heeft in een kortbondig biljet aen Cavour geantwoord, dat de Paus niet eenen voorstel van Piemont kon aenveerden « ter oorzaak der ongodsdienstigheid en de steeds toenemende zedeloosheid, die zich in de Romanjen opdeden, sedert die provincien door de Sardinsche autoriteiten bestuurd worden. »

De opgehitsheid van Frankryk tegen Engeland gaet nog heviger worden in gevolge der woorden van den hertog van Cambridge, welke nieuwe wapeningen en een volmaekter verdedigingssysteem vraegt. Men wil den vrede, men wil hem misschien handhaven, maer in afwachting wapent men van alle kanten. Frankryk wapent, Engeland wapent, Rusland wapent zich schrikkellyk om de kwestie van het Oosten ook eens te behandelen.

De gewapende en sterk gewapende vrede heerscht van het eene uiteinde tot het andere in Europa.

Het fransch gouvernement heeft nieuwe geheime agenten naer Constantinopelen gezonden, van daer moeten zy zich in de christenen provincien, door de Turken bezeten, verspreiden.

TWEDE DEEL.

TOESTAND DER GEBANNENE GEESTELYKEN IN HET EILAND RHÉ in de jaren 1798 en 1799.

II.

Nadere bepalingen omtrent den toestand der verbannene priesters in het eiland Rhé.

Kortheidshalve wordt hier uit de lange *Briefonderhandeling* van den zelfden banneling (1) slechts een klein aental dier brieven in 't licht gegeven, welke als vroeger gezeld is, het meest van aengelegenheid zyn en het best den staet in het vervolg doen kennen der gebannenen in het eiland Rhé tot het tydstop toe van hunne verlossing.

1. EERSTE BRIEF VAN G. HAPPAERS UIT HET EILAND RHÉ aen zyne ouders en zusters (2).

« Citadel van St.-Marten, den 18 fructidor, 6de jaer van de fransche Republiek. (4 september 1798).

« Zeer beminde ouders en zusters.

« Nadat wy den 13 fructidor (1 sept.) te Rochelle, eene groote zeehaven, aengekomen waren, zyn wy den 16, omtrent 10 uren ingescheept, om naer onze bestemmingsplaats gevooerd te worden, alwaer wy omtrent 5 uren 's avonds aengekomen zyn. Onze verblyfsplaats is de citadel van Saint-

(1) Welke het tweede boekdeeltje van zyn Handschrift uitmaekt.

(2) Beschreven twee dagen na zyne aenkomst op dit eiland.

(*) Verboden over te nemen.

Er zyn weldaden welke straffen kunnen worden: dusdanig is de vryheid welke God, in zyne gram-schap, aen koningen en volken geeft. Zoohaest zy zich aen de vaderlyke leiding des Pauzes willen onttrekken, worden, wel is waer, hunne wenschen vervuld, maer zy worden ook telkens aen hen zelve, aen hunne eigene zwakheid overgelaten.

Het protestantsche Engeland, zich van de kerk afscheurende, had alle raedgevingen verworpen en veracht, en wat gebeurde er? Het door de koningin Bess verdruchte en verslaefde volk, kreeg ook zyne beurt, en het hoofd van Karel I rolde op het schavot.

De hoogmoed en zedeloosheid deden in Frankryk hetgene de kettery in Engeland had te wege gebracht. Ludovicus XIV in zyne alvermogenende opgeblazenheid zeide: « Ik ben de staet. » De Pompadour bedekt met eeuwigen boon, met altyddurende schande den troon van Ludovicus XV. Maer het bedorven en verslaefde volk stak weldra het hoofd omhoog, en deed alles onder zynen stalen wil buigen. Men kent het lot van den ongelukkigen en goeden Ludovicus XVI, die de misdaden zynor voorgangers op het schavot heeft moeten uitboeten.

Koningen en volken vergaen, de eene door de overmaat hunner magt, de andere door den te grooten zucht naer vryheid. De koningen alsdan beginnen te verdrucken; de verdrucking brengt den opstand voort, en kreeten van volks-vryheid en souvereiniteit steigen uit alle borsten, en het volk in zyne opgewondenheid zal nog eens kroonen en troonen verbryzelen.

De Mazzinisten en Garibaldisten hebben ons door hunne vervolgingen bewezen welke vryheid zy vanzin waren te geven aen al degenen die hunne gevoelen, hunne meening niet deelen; het is de vryheid van te sterven in het verdedigen van kerk en altaer, van Paus en Godsdienst. De Kannibalen van de te beruchte fransche revolutie lieten ook deze vryheid, waervan men toch niemand kon berooven. En zoo God geen pael komt te stellen aen het kwaed, dat, als een stormvloed alles met zyne woedende en bruisschende baren meeslept, dan zullen wy misschien nog eens al de gruwelen van die noodlottige tyden onderzaen en betreuren.

Te vergeefs hebben de vyanden van Kerk en Godsdienst de zoo zoete en natuerlyke instelling van den voorrang van het pausdom willen laken. De mensch, gebukt onder den last van haet, lyden, ongelukken en tegenspoed, werpt hy zyne blikken niet hemelwaerts? daer gaet hy verzachting en geduld in den ramspoed, moed en sterkte in het gedane ongelijk vragen. Ja, die gevoelen bezielen het volk; gehogen onder het juk van eenen tyran, put het in den bemel de hoop zynor verlossing, en keert zich naer hem die de godheid op aerde verbeeldt.

De Paus belet de koningen van eene overheerschende magt daer te stellen, waerdoor zy den dood des volks en hunnen eigenen ondergang bewerken. De volken houdt hy in de palen van de gehoorzaamheid en van den pligt, en boezemt hun eerbied

Martin, de hoofdstad van het eiland. Wy zyn gelogeed met 14 op eene kamer en hebben eene plaats, ontrent twee honder groot, om te wandelen. Het is alhier heel gezond, zeer warm; maer heel dier om leven. Ik zoude nogtans wel wenschen hier te mogen blyven, maer het is grootelyks te vreezen, dat dit niet zal geschieden, want dit eiland wordt niet aengezien als eene vaste plaats voor de gebannenen, maer alleenlyk als vergaderplaats gelyk als Rochefort, om daerna ingescheept te worden naer Cayenne (5).....

« De manier, zegt hy verder, om my eenen wisselbrief te zenden, is heel gemakkellyk: gy moet gaen by eenen bankier van ons land, die in onderhandeling staet met eenen bankier van Parys of van eene andere stad van Frankryk; welke bankier van Frankryk moet correspondentie hebben met eenen bankier alhier of te Rochelle, die my het geld hier zal over-tellen. Dit is de wyze; op welke de uitgebannenen van Nederland hun geld gemakkellyk ontvangen.

« Ik wensch uit den grond myns herten, dat gy alle te samen kondet genieten eene zoo volmaekte gezondheid gelyk als ik; want de myne is onverbeterlyk, en myn kloeke moed heeft nog geen de minste schipbreuk geleden, noch de reize naer Cayenne kan my vervaerd maken. Ik bid dan ulieden altemaal, zyt niet bedroefd over myn ongeluk en haest u, om my te schryven aengaende uwe gezondheid en die van myne geheele familie; ik groet u altegaer uit den grond myns herten en blyf, met eene allergrootste liefde en eerbiedigheid, zeer beminde ouders en zusters, uw ootmoedigste en onderdanigste zoon en broeder

Guillemus Happaers. »

(5) Hoofdplaats van het Fransche Guiana, in Zuid-America.

en liefde voor de wettige magt in. Maer wordt het pausdom op nieuw door koningen en keizers aengevallen, het pausdom dat zoo nnttig, zoo noodig zelfs is, om den roem en den luister der wereldlyke magten en de vryheid van het volk te handhaven, en te bewaken, wordt dat laatste bolwerk van kerk en staet nog eens omvergeworpen, dan rollen koningen en volken te gelyk in den reeds zoo lang gapenden afgrond. De koningen, den breidel op den hals niet meer voelende, zullen den vollen toom geven aen hunne alles verbryzelendeheerschzucht; de onderdanen, uitgepynigd door de dwingelandy, en geen en oppersten regter meer hebbende om regtveerdigheid af te vergen, zullen het zware juk afschudden. Van daer de revolutie: droevige ramp, welke de dwingelandy heeft gebaerd en voortgebracht, en welke de wereld, zoo als voorheen, met onheilen zal aenvullen, zoo haest de Pausmet zyne vaderlyke en milderyke hand koning- en keizerryken niet meer zal besturen.

POLITIEKEN TEEMS.

FRANKRYK. — Met de paeschvacantien, schynt het dat niet alleen studenten en professoren, geestelyken en wereldlyken een weinig rust zoeken, maer de groote mannen ook tot de politieke zelve. De gebeurtenissen slapen, de vorsten slapen, de politieke leugenaers slapen, de Vedette van Tongeren slaapt, doch krygt nog somtyds nog eenige stuiptrekkingen, welke haer niet slecht doen gelyken aen eene nachtwardelares, die het zich schaemt met klaren dag te voorschyn te komen, byzonder, als zy de *Hoop* eenige lessen in de kieswetten wil geven.

Bonus dormitat Homerus.

Zoo alle man slaapt, slapen ten minste de vryheid-en-pers-verdruckers niet, noch veel minder de fransche *Mouchards*. Deze laatste hebben *Louis Veillot*, by zyne reis naer Rome en by zyne terugkomst, eene poets gespeeld welke Machiavel noch Voltaire ooit zoude uitgedacht hebben, voor de welke de grootste tyran der oudheid zou teruggeideint zyn, en om het in een woord te zeggen, welke u doet schaemrood worden van mensch te zyn.

Generaal *Lamoricière* die in zyne gansche loopbaen genoeg heeft laten zien dat hy niet despootachtig gezind is, en dat hy zeer liberale gedachten, in den echten zin van dit woord, koestert, heeft het opperbevel over de troepen des pauzes genomen, en naer het schynt zou hy destoe, de *autorisatie* van het fransch gouvernement gekregen hebben. Dus wordt de paus, dien men als den grootsten despoot der wereld afschilderde, gediend door den degen eens mannes, die het despotismus uitgespogen en begeesseld heeft. Wat zouden de liberalen hier wel op antwoorden?

SPANJE. — Graef de *Montemolin*, de mededinger van de koning voor den troon dezes lands, heeft daer weder een *tour de force* gaen uitzetten. Met eenige honderde mannen is hy in Spanje ontscheept om er den burger-oorlof weder te doen herleven. Hy is er met eene schrikkellyke groote huis van afgekomen. Het oude Spanje weet maer al te goed wat de burgerlyke oorlogen aen dit land gekost hebben, en hoe zy dit bloeiend land tot op den hoord des afgronds gebracht hebben. Graef *Montemolin* heeft het verstand gehad het hazenpad te kiezen, terwyl generaal *Ortega*, die zyn klein leger aen-voerde, in het net gevallen is.

Niets is gemakkellyker dan eenige mannen aen te hitsen en zich zelve buiten het vier houden. Graef *Montemolin* had gelyk, maer groot ongelyk zyn veldheer.

ENGELAND. — Dat land dat *Mazzini* aenbidt en wierook voor *Garibaldi* brandt, zit zoo maer met een vreesachtig oog Frankryk zich stapje voor stapje vergrooten en zyne natuer-

2. TWEDE BRIEF VAN G. HAPPAERS UIT HET EILAND RHÉ aen zyn neef *Peeter Lux* en zyne huisvrouw (4).

« Eiland Rhé, citadel van S. Marten, den 21 fructidor, 6de jaer van de fransche Republiek. (7 sept. 1798).

« Zeer beminde neef en nicht.

« Ik laet my vastelyk voorstaen, dat gy het van my niet kwalyk zult nemen, dat ik zoo lang uitgesteld heb aen ulieden een briefken te schryven, is 't dat ik genoegzaam gegronde redenen bybrenge, die my byna volkomenlyk belet hebben eerder te schryven. Van welke de eerste is, dat, zoo lang als ik op de reize geweest ben, ik zoo veel te doen gehad heb met my zelve, dat ik myne zinnen bykans niet konde byeen rapen, om eenen betamellyken brief te schryven. Ten tweede, dat ik u in dien tyd byna niets konde schryven zonder u te kennen te geven ten minste een deel van de moeijeligheden, die ik alsdan uitstond, hetgene noch my noch u konde vertroosten. Ten derde, dat ik u toen geene de minste zekerheid van myne bestemde plaats konde geven; en vervolgens heb ik my laten voorstaen, dat ik tot nu toe aen myne pligt van geestelyke en wereldlyke vriendschap voldaan heb met ulieden in de brieven, aen myne ouders geschreven, uit den grond des herten gegroet te hebben. Wilt u nogtans niet inbeelden, lieve neef en nicht, dat ik van alle ongemakken en ellenden ontslagen en tot het einde van myne reis gekomen ben; want alhier aengeland zynde, heb ik ongelukkellyk vernomen, dat wy, na twee honderd uren op aerde gereisd te hebben, nog

(4) Woonende te Montenaken op den steenweg.

lyke grenzen zoeken. Lord John Russel zal wel wat in de Kamers den dikken maken, maer wat doet dat aen de zaek, mynheer Frère doet dat byna alle dagen in de Kamers van België.

HAEK EN OOGEN!

Niets zoo hatelyk in de wereld dan zich in een talryk gezelschap te bevinden waer niet gesproken wordt, waer de eene den anderen koelmoedig, onverschillig met uilenooogen staet te beziën, en slechts in twee of dry lettergrepen: *Ja, Neen, is 't mogelyk*, antwoordt op hetgene onbeduidend wordt gevraagd en uitgesproken. Zoo sprak zeker oude baes eener herberg, die reeds jaren lang zyn gezelschap lustig wist aen den klap te brengen. Maer, ging hy voort, elk mensch heeft eene zwakke zyde, eene koord of snaer welke seffens, zoohaest gy ze aenroert, begint te trillen en te luiden. Een ieder wil naer zyne opvoeding, zynen dagelykschen handel en byzonder naer zyn karakter spreken, en zoolang gy de gespanne snaer niet weet te nypen, zal ook de samen-spraak stom, vervelend, onbeduidend en stilstaende water wezen. Niemand kan zich desaengaende bedwingen. Een Vlaemsche Broeder spreekt van eeten en niet van letterkunde. Ga by hem eens eene samenspraak aen over Tollens, Bilderdyk, Kats, Lamartine, Regnier, Fénelon enz., en welhaest zult gy eene zwarte tas kolly op uw driektafeltje gebieden, om den slaep uit de oogen te verdryven; maer roert eens aen de snaer van beafstekken, van champagne of fero, dan bruischen de woorden en dan rolt de samenspraak, en is voor uren lang het geeuwen vergeten.

Men wist dat zeker bastaerd, met naem Achilles, eene stad, met name Troja, moest verwoesten indien hy ooit in het leger der Grieken werd opgenomen. Men verzon hem dus reeds van kindsbeen naer vreemde landen aen het hof van eenen schier onbekenden koning. Niemand, dacht men, zal den jeugdigen knapc daer gaen opspeuren; men trok hem zelfs, tot groter geheim, vrouwenkleeren aen, en liet hem onder de bevallige schaar der hofdames in incognito opwasschen. Zeker Ulysses, door den neus geboord, en stamvader der Tartuffen, ondernaem, uit haet voor de stad Troja, den genaemden Achilles gaen op te zoeken. Hy deed zich eenen bot maken waer hy van eenen kant strikken, sichus en karamelbiljes stak, en van den anderen paerdjes, sabeltjes en werpspiezen. Op eenen namiddag werd hem het hof van eenen vreemden koning toegelaten; de hofdames, zoo gretig naer nieuwigheden, als onze hedendaegsche cornetjes, kwamen onmiddelyk rond hem staen; en hy aen 't uitkramen. Allen vielen zy op de strikken, de sichus, de eau de Cologne fleschen enz. Eene dame alleen trok zich van de vrouwsieraden niets aen, en wierp zich onbezonnen en woest op sabel, werpspie en croix d'honneur. Achilles was ontdekt, en Troja werd vernield. De behendige Ulysses wist de gevoelige karakter-snaer te roeren.

Niets zoo moeijelyk aen het spreken krygen dan eenen stommen, styven en smooerden Hollander; daer zitten er een tien in de herberg; de eene blaest den damp zynen pyp sprakeloos naer den hoogen; de andere ligt met den elleboog op tafel door het venster de wolken na te zien, terwyl hy de smoor zynen lange pyp door den neus werktuigelyk uitjaegt; en derde zit met de beenen overéén, en met eene sigaar in den mond de bloemen te bestudeeren op zyne roodschitterende muiltjes ingeborduurd, en telt nu en dan de planken van den eiken vloer. Wy gaen den eersten eens naderen en aen het kallen krygen; het moet, onzes dunkens, een burgemeester zyn; want geheel zyne houding kondigt het gezag aen, en nu en dan spreekt hy met eerbiedige woorden uit: de hooge autoriteiten der administratie. Dus:

Goeden dag, mynheer;... het is schoon weér....

Nog al tamelyk....

De lente stelt zich goed aen....

Ja!....

De warmte komt echter nog niet....

Neen!....

Het gaet niet; ik ga de snaer eens roeren en eens zien....

UE. weet somtyds niet, gestrenge Heer, hoe ver omtrent de regten van eenen burgemeester in den gemeenteraad gaen?

De regten van den burgemeester, van den man die de autoriteit in de gemeente bekleedt, die van den koning gekozen wordt, die eene sharpe rond den buik draegt; ah! een burgemeester, mynheer, ah! een burgemeester dat is geene kleinigheid... Hierop begint hy gelyk eene ekster, en leidt my door al de artikels der burgerwet henen... Er was geen einde van te krygen, en ik streek lachend tot den tweeden over.

Goeden dag, mynheer; het is schoon weér. — Nog al tamelyk. — De lente stelt zich goed aen. — Ja. — De warmte komt echter nog niet. — Neen. Het gaet wederom niet; en daer deze my als een schoolmeester voorkomt, de man wederom eens aengerand. My dunkt, Heer, dat de lente een schoon tyd is om den leerling eenige dagen ontspanning te verleenen? — Dat zegt gy zeer wel, mynheer; en niet alleen voor de leerlingen maer ook voor de meesters. Want de opvoeding der jeugd, de opvoeding der jeugd, ah! mynheer, de opvoeding der jeugd vergt zoo veel zelfs-poffering, dat men wel eenige uren op het jaer van zoo ernstige tot blymoedigere uren mag overgaen. Welke methode of leerstelsel dunkt UE. wel dat de beste zy voor het onderwijs? Die van Socrates?—

Neen. — Die van Rousseau? — Neen. — Die van Jacotot — Neen. De onze, mynheer; luister eens, ik ga ze u eens uitleggen... Het was tyd dat ik naer mynen derden ging, of de gansche dag bleef eraen. Alweér hier op nieuw:

Goeden dag, mynheer; het is schoon weér. — Nog al tamelyk. — De lente stelt zich goed aen. — Ja. — De warmte komt echter nog niet. — Neen. Deze moet er nogtans ook aen gelooven; het schynt my een dagblad- of boekschryver. Wel, Heer, hebt gy onlangs de lyst niet op het dagblad gelezen der nieuwe romans welke onder druk zyn? — Of ik die gelezen heb, mynheer, of ik die gelezen heb; ik zelve heb ze op de pres gebragt... maer niet zoo gelyk vele die boeken schryven zonder te weten wat zy schryven; ik wil romans schryven waer men leert in droomen, de bekommernissen van het leven en van het huisgezin verachten, verwaerloozen, mis-kennen, en waer men nergens anders van spreekt dan van beminnen, dan van liefde. Ach! de liefde is alles; de mensch leeft maer alleen door het hert; een mensch zonder hert is geen mensch; hy bestaet gelyk een boom bestaet, maer voelt noch smaekt de zaligheden niet, welke de liefde in teedere herten doet henenstroomen. Mistrout u van menschen die geen hart hebben; zy zyn voor alles bekwaem. Ach! de liefde, de liefde, de liefde... Het was weér tyd dat ik oprak tot eenen vierden, dien ik muzikant dacht.

Goeden dag, mynheer; het is schoon weér. — Nog al tamelyk. — De lente stelt zich nog al goed aen. — Ja. — De warmte komt echter nog niet. — Neen... En met de warmte, ging ik voort, kunnen de vogelen met huo gezang weér rispelen tusschen het loover. Ah! viel deze dadelyk in, niets zoo goddelyk dan zang of muzyk. — Wat dunkt u van Beethoven?... Schoon en gevoelig muzyk niet waer? Van Meyerbeer? — Kunstig maer niet hartroerend. God! er zyn zoo veel knooi-muzikanten die meenen, dat, als er lawyt en geluid is, dat men dan in deze kunst niets meer te verlangen heeft. Och arme! zy verstaen er de eerste noten nog niet van. Want Grétry, Lulli, Gluck, Sarti, Tartini, Cimarosa.... Ik kon hem niet laten utzeggen en sloop by eenen anderen, dat my een Jood scheen. Ik sprak hem van brillen en dadelyk begon hy: ik heb eenen bril uitgevonden om 's nachts te zien; de politie heeft er my met duizende besteld; de engelsche scheermessen van het fynste staal moeten in de lucht gehard worden. enz. enz. Op minder dan een ner was geheel de herberg in rep en roer; eenieder was welsprekend omdat hy van het zyne sprak.

Roert dus maer aen de gevoelige snaer, en gy vindt altyd klap en vermaek; doch weest voorzichtig; er steekt ook somtyds rusie in. En dat voor een ander mael.

Kullagie!

Enieder weet hoe verheven, hoe diepzinnig, hoe hartroerend de grootste koppen van Europa, zooals een Lacordaire, een Montalembert, een Segur, een Dupanloup enz. het tydelik bestaen van Rome's stoel wisten te betoogen en te bepleiten... Vry mag men zeggen dat dit vraagpunt uitgedrukt is.

De schryver. C. van den Onafhankelyken had alleen zyn woord nog niet den aerdbol en den Casino van Hasselt over den Paus rondgesproken, geschreven en gezonden. O kullagie!

Die een voorbeeld van onbeduidend en kleurloos schryven hebben wil, zy zoo goed de artikels van R. C. maer tusschen kreit en tarwe zemelen goed te bewaren. Om te betuigen dat de Paus voor den vooruitgang des werelids is steekt de Onafhankelyke door de hemdsmauwen van R. C. de armen in de lucht en roept hy: heeft Richelieu dan niet bestaen? Is dat geene proef dat de Kerk voor den vooruitgang is? Dat men de staten van den Paus onredelyk beschuldigt? Wie zou zich ooit aen dusdanige kullagie verwachten hebben? Indien er zoo veel pauzen waren gelyk Richelieu en Mazarin geweest zyn, dan zou de pausselyke stoel weldra naer Saint-Cloud overgebragt worden. De Onafhankelyke zal zoo goed zyn eens te lezen wat zekere Mirécourt schryft over zekere Marion de Lorme, die in zekere betrekking met zekeren Richelieu stond, eens aandachtig te lezen, om ons zoo geene bullen meer komen te verkoopen; Saint-Simon en dergelyken zullen er ook wel iets van reppen; 't is zoo stichtend!

Is dat een katholyk dagblad? het weet maer niet wat het zegt: Richelieu een bewys dat de geloofspunten der Kerk voor den vooruitgang zyn! Ha! Ha! Kullagie!

Zekere koning van den ouden tyd en van wien een schryver zegt: *Midas, le roi Midas a des oreilles d'âne*, was een eerste gierigaerd en op het goud koortsachtig verliefd. « Heere, bad hy, maek toch dat al waer ik de handen aen steek in goud veranderd worde. » De hemel speelt nu en dan ook eens geerne eene poets, en stond Midas zyne bede toe. De arme koning stierf van honger; want brood, wyn, appels, peeren, patatten, zoo zy bestonden, alles veranderde in goud zoodra hy er de hand aen stak.

Insglyks gaet het ook met den Onafhankelyke; al waer hy de handen aen steekt verandert in Zemelen. Honderd kilos hooi en strooi en de geleerdheid van den Onafhankelyke is zoo veel als gy dragen kunt. Het schoonste van al: hy kan den mond niet open doen of het is van eeten! Wie zou ooit gedacht hebben dat hy by de Wateringen-vergadering van Herck-de-Stad van lepel en schotel zou spreken??? En nogtans lezen wy: waarom zouden wy ook niet aen het schotelen lekken, wy die het moeten vullen? » Altyd van eeten! O Vlaemsche Broeder! O Kullagie!

De heeren der Wateringen moeten maer zoo voorzichtig

zyn van den Onafhankelyken links of regts niet laten er tusschen te komen; want anders maekt hy de zaek nog zoo belageblyk als de vlaemsche broeders. Al wat hy aenraekt verandert in zemelen, en men is hem te Hasselt zoo moede dat er misschien te Hasselt geen tien personen gevonden worden, die hem buiten de oude wyen nog lezen. Wie is de verstandige mensch, die in een deftig gezelschap den Onafhankelyke als beduidend dagblad zou durven uit zyne paletot-tesch te voorschyn trekken. O Katholyk dagblad! O Kullagie!

De vos die de passie preekt.

Zoo schryft onze penstrydende confrater van het Nieuwsblad van Hasselt: « Degenen die eenen penstryd met de Hoop van St.-Truiden aenveerden, kunnen nooit weten of zy eenen zinneloozen of eenen jesuitischen tegenspreker antreffen. Niets raerder by de schryvers van dat verwaend blad dan de regtzinnigheid. » Indien wy plat vlaemsch verstaen, dan hebben wy in ons artikel van over veertien dagen met opschrift: *Duguerréotype* onzen confrater zoo op zyne plaats gezet, dat hy de passie begint te prediken. De bovenaengeharde woorden beduiden dus: wy hadden niet verwacht zoo den pip afgedaen te krygen. Ook verzoeken wy de lezers der Hoop en van het Nieuwsblad het artikel *Duguerréotype* in de Hoop en het artikel van 7 April in het Nieuwsblad eens na te gaen om te zien wie van ons beide er met eene buis is van afgekomen? Wy aerselen het niet te bekennen; wy dachten onzen getroetelden confrater meer bedreven, hy uitgever van verscheidene dagbladen, en byzonder van het Licht; doch willen wy hem nog niet verwyzen maer denken dat het artikel van 7 April in de goede week, op goeden vrydag geschreven, een weinig de flauwte van den stokvisch en den geur der ajunsaus nabooist, en dat wy hygevolg na Paesschen ons aen betere artikels zullen vergasten.

Men denke dus dat onze liberale confrater antwoorden moest op deze vraag: *Heeft de heer Gouverneur van Limburg uit liberale gezindheid, uit liberale gezindheid nota bene! het adres aen den Paus weigeren te teekenen?*

Het Nieuwsblad is vast gevaren; kapot! En nu preekt het de passie, zeggende dat de Hoop van Jesuiten of zinneloozen geschreven, gevreven en gedrukt wordt. Om den artikel van onzen confrater, van 7 April, te lezen en te verstaen, moet men juist al zyne zinnen wel niet byéén hebben. Courage armzalig Nieuwsblad, zou u dan de Hoop zoo geroskampd hebben? Maer onze confrater heeft wel nog eenige alverdelgende artikeltjes in zynen stormachtig'n inktkoker, en als de vos de passie preekt, hoer, wacht dan de ganzen.

Wy blyven dus in afwachting... van het laetste oordeel, met beide onze verbaesde oogen op de tippen van onze galochten.

Dona Pipelapoula of de Vedette van Tongeren.

Als gy een dagblad wilt zien dat de nek in heeft, armen en beenen over, dan moet gy maer onze zoo rampzalige Vedette bezoeken gaen. Leest dan hetgeen zy zondag aen de Hoop heeft geantwoord, en dan zult gy haer slechts nog eenige dagen in ons dal van tranen en van Tongersche yzeren wegen toezeegen. De Berio, zegt men, speelde stukken, zoo als de Carnaval de Venise, op eene snaer verbazend en kunstig af.

Zou men wel zeggen dat een dagblad op een artikel, op een gedacht kan afgeevild en getrokken worden? Onze lieve Dona spreidt dusdanig wonder voor het oog der negentien-de eeuw armzalig ten toon; Job de profet Job zou er ja-loersch over zyn. Eerste bladzyde: yzeren weg van Tongeren naer Bilsen en van Bilsen naer Tongeren; tweede bladzyde: railway van Tongeren naer Bilsen en van Bilsen naer Tongeren; derde bladzyde: item; vierde bladzyde: item. De Vedette schynt zich weinig met den gedachten-handel der menschen op te houden; als zy maer een yzeren weg heeft, *un tout petit chemin de fer, un tout petit mulet*, zou Scapin zeggen. *Vive la matière! A bas l'intelligence!* Leven de liberalen van Tongeren, mannen des lichts.... en van den uitgebranden kool!!!

De Onafhankelyke lomp en altyd lomp.

Hy verdedigt de vlaemsche broeders en hy haelt in zyn dagblad zyn eigen vonnis aen. Luistert eens: Op de heurs van Antwerpen worden de stukken over scheepvaart enz. in het fransch, in het engelsch, maer niet in het vlaemsch medegedeeld. De voornaemste stad der vlamingen, de stad van Conscience officieert dus nog in het fransch, kiest den heer Rogier in de Kamer....

Wat moeten wy, arme zondaren, dan doen, als de eerste patroonen van het vlaemsch nog het fransch staetkundig verstaen? He? Wat zegt gy van den Onafhankelyke, die zoo de vlaemsche broeders met kasseisteenen verdedigt? Lomp altyd lomp. Zemelen.

Contributie.

Een vlaemsche broeder weigerde zyne contributie te betalen, omdat het contributie-biljet in het fransch geschreven was. *Bien pensé, n'est-ce pas? Quoi?* Maer de zaek kwam

eenen zekeren heer *Vanden Bolle*, woonende in hare gebuerte en wiens zwager hier ook gebannen is, deze kan dat met eene allergrootste gemaklykheid bestellen niet alleenlyk hier, maer naer alle kanten, waer wy konnen weggevoerd worden. Wy zyn nog onzeker, hoe lang wy hier zullen blyven.

« De eerw. heer Kapellan (6) heeft ook eenen brief geschreven aen zyne ouders, waardoor hy hun verzocht den loon van de bediening der Kapellany van de gemeente te vragen om hem te zenden. Is 't zake dat zy zynen brief niet ontvangen hebben, geeft hun alles te kennen. Hy laet zyne bloedverwanten en u hertelyk groeten.

« Ik groet hertelyk myne vrienden. . . . .

G. Happaers.

« PS. Indien gy my het genoegen aendoet van eenen brief te schryven, dan hoop ik, dat *Peeter Jan* zyn hand op het papier zal stellen (7).

(6) Van Montenaken, H. G. Cleven.

(7) Namelyk zyn broeder Petrus Joannes, onbeëdigde pastoor van Montenaken, en zich deshalve verstekende in de parochie.

Wordt vervolgd.

achtien honderd uren moeten reizen op zee, om naer het eiland van Cayenne gevoerd te worden. Ik laet u by u zelven oordeelen, lieve neef en nicht, wat indruk het vernemen van deze tyding op myn hert moet gedaen hebben, niet alleenlyk, omdat ik (zoo ik vrees) voor altyd myne ouders, broeder, zusters, vrienden, ja zelfs myn vaderland zal moeten gaen verlaten, maer ook beroofd zal zyn van alle menschelyke hulp, welk ik aldaer van niemand meer zal konnen ontvangen. Oordeelt wat ik tot nu toe al uitgestaen heb, die door eene allergrootste hitte en onverdragelyk stof met een vermoeid ligchaem van de eene gevangenis in de andere, vol luizen en vlooiën, een groot deel van den weg gebonden en geketend, eene reize van twee honderd uren heb gedaen; oordeelt en gy zult begrypen, dat ik aen zulke ongemakken niet zoude hebben konnen overleven, waer 't zake dat ik by middel van geld de krachten van myn ligchaem van tyd tot tyd niet had konnen herstellen, om zoo veel als het mogelyk was, myne gezondheid te konnen behouden, dewelke (gelooft zy de Allerhoogste) tot nu toe is ongehinderd gebleven; maer oordeelt voornamelyk wat my te geschieden staet, indien ik onvoorzien van geld en kleederen, my nog moet begeven op eene reize van achtien honderd uren lang? Ah! myn lieve neef en nicht, van myn aenstaende ongeluk kan ik u niet meer schryven, het is genoeg, dat gy weet, dat ik zulks door schelmstukken niet verdiend heb en vervolgens dat ik weerdig ben, dat myne vrienden zich myner ontfermen. . . . .

Uw ootmoedigste en onderdanigste dienaar en neef

G. Happaers. »

3. DERDE BRIEF VAN G. HAPPAERS UIT HET EILAND RHÉ aen zyne ouders en zusters.

« Citadel van S. Marten in het eiland van Rhé den 29 fructidor, 6de jaer van de fransche Republiek (13 sept. 1798).

« Zeer beminde ouders en zusters.

« Aengezien ik in twyfel ben, of myn ander brief, aen u geschreven den 18 fructidor (4 sept.), te weten sedert dat ik in dit eiland ben, aengekomen zy, en daer het groot belang, waervan myne brieven zyn ten opzichte van myne noodzakelykheid, my gedurig stelt in een allergrootste achterdenken, zoo schryf ik u dezen, welken ik zekerlyk hoop aen u besteld te zullen worden, om allen twyfel weg te nemen en u van myne gezondheid meer en meer te verzekeren.

« Ik heb u in mynen anderen brief geld verzocht by middel van wisselbrieven. Zoo gy den zelven ontvangen hebt, dan hoop ik, dat gy aen myn verzoek alreeds zult voldaan hebben; maer zoo gy hem niet ontvangen hebt, bid ik u aen dit myn verzoek te voldoen, te weten, van by *Maria-Catharina Buron* te gaen tot Antwerpen (5), welke zeer wel kent

(5) De familie Buron, die eindelyk op de « alde merkt » tot Montenaken voortyds gewoond had, stond in verwantschap met de familie Parnal van Roest.

voor het regt, en de regters hebben mynheer den vlaemschen broeder er in geklampt voor eenige talryke franken... Men gaet rond by het vlaemsch gedoen, om de boete te helpen betalen. Ach! als 't u belijft een knapje in het kwakkelberd der vlaemsche zaak, de la sauce (ehose) flamande. Ach! een enkel knapje en God beware u van ratten, muizen en ekster-oogen aen den neus. Amen. Hier offert men voor het vlaemsch gedoen.

De Dépôt, de Manège en de Stad.

Iedereen weet hoe lang onze kasernen nutteloos geweest zyn, en tot andere gebruiken dan tot het doeleinde, waarom zy gebouwd zyn geworden, gediend hebben. Onze regering gevoelde en was eindelyk overtuigd dat die staet van zaken moest veranderen en drong by den minister aen om een garnizoen terug te krygen. Hare vraag werd ingewilligd, en een dépôt werd er nog bygevoegd, op belofte van den gemeenteraad van eene manège tot wapenoefening te bouwen.

Maer de handel onzer stad, welke reeds zoo kwynend, zoo levenloos is, is bedreigd nieuwe schokken te ondergaan.

De zoo reeds lang beloofde Manège blyft achter, en garnizoen en Dépôt worden dezen zomer onze stad ontnomen, zoo onze regering geen einde aen dien staet der zaken komt stellen. Het is alweer de burgery, de handeldryvende burgery, die dit verlies het meest zal gevoelen. Het is te betreuren dat men niet begrypt dat het vertrek van den dépôt, boven de byzondere verteeren van elken rekrut, een zeker profyt van eenige duizende franken 's jaers aen onze burgery onttrekt. Ieder jaer tellen wy ongeveer twee honderd rekruten in den Dépôt; en welk is de arme bloed die met ledige zakken in de kaserne aankomt; de noodlydenste moeder heeft zich alreeds lang van het noodige ontzegd om eenig geld aen haren zoon by zyn vertrek te kunnen overhandigen. Hoevele substituanten en remplaçants, wier leus is: ligt gewonnen ligt verteerd, vinden wy er niet onder? In een woord ieder rekrut heeft geld by zyn intrede en laet de burgery leven.

Men zou hier kunnen tegen zeggen, dat de handel onzer stad er nog niet by gewonnen heeft? En hierop antwoord ik eenvoudig: tot nu toe komt al het noodige van Namen; maer stemt eindelyk de regering toe in het maken der Manège, dan ook dadelyk wordt alles in onze stad aengekocht, en stiepen en ambachten en handelhuizen zullen weldra overtuigd zyn dat onze gemeenteraad het grootste ongeluk zou hebben, indien hy geene kleine opoffering deed tot het algemeen welzyn der burgery.

Maer eene tweede en ernstigere opwerping is deze: een garnizoen is het zedebederf eener stad. Dat is ook alweer waer; maer voor alle kwalen is er zalf.

Ondergaet onze stad nu het zedebederf niet, zonder er tegenwoordig iets nut, iets voordeel uit te trekken? Waerom het nuttige dat een garnizoen bybrengt, ervan ook niet waargenomen, terwyl men er het kwaed van lydt? Dat de politie 's avonds wake, zoo als in andere steden, en dat men de aenslagen op de zeden op publieke wegen, de plaeg en de geessel onzer stad, opspeure, bewake, en aen het eerste geval eene duchtige en openbare les geve, en dat kwaed zal, zoo niet teemael uitgerooid, ten minste grootendeels verminderd worden; het is wel waer dat het stoffelyke voor het zedelyke moet onderdoen; maer dan zal onze stad al het nut, zonder veel kwaed, uit den Dépôt trekken.

Onze regering zou de zaak eens rypelyk moeten overwegen, en onze stad aen de eeuwduurende kwyning trachten te onttrekken; het volk van den anderen kant zou van zyn regt eens moeten gebruik maken, om by de publieke zittingen onzes gemeenteraads tegenwoordig te zyn, en dan zou het kunnen oordeelen welke mannen de interessen onzer stad zonder eigen belang ter harte nemen en beoogen, en op welke manier die interessen bestreden en verdedigd worden.

ADRES VAN HET KATHOLYKE LIMBURG AEN Z. H. PIUS IX.

Het is den 2 April 1860 dat het adres, die innige uitdrukking van liefde en verknochtheid aen den H. Stoel van de goede en katholyke Limburgers, aen onzen algemeenen Vader is overhandigd geworden. Het gezantschap werd, 's morgens om 11 uren op het Vatikaen officieel door den Paus ontvanger. Het was samengesteld uit M. ridder Léopold de Moreau, M. den Abt Edmond de Moreau d'andoy, M. den Abt Outerloux, de E. P. Bernard, minderbroeder, M. M. den bankier Terwagne, J. Cartuyvels, Jules Pierlot en de jonge graef de Robiano, de weerdige zoon van eene belgische familie, en die fortuin en leven aen Pius IX ten offer brengt.

De H. Vader ontving die edele afgezanten in zyn werkkabinet, welke op het zien van den Stedehouder van Jesus-Christus, van dien zwakken gryzaerd, omgeven van zoo menigvuldige stormen en snoode aenvallen, zich diep bewogen gevoelden. Immers daer zagen zy de vervulling der belofte aen de Kerk gedaen: *Ik zal met u zyn tot het einde der eeuwen.* M. ridder de Moreau, zyne ontroering overwinnende, legde het voorwerp zynzer zending uit, en schilderde in hartroerende woorden het geluk af, dat hy gevoelde in de tegenwoordigheid van Z. H. Hy zeide dat, indien by die harde beproevingssteden het hart van den H. Vader met bitterheid vervuld was, al de katholyke herten in zyn lyden deelden en zich met hem door de liefde en de aengekleefdheid vereenigen. Hy eindigde met onzen goeden Vader te bidden zynen zegen te willen schenken aen al degenen wier hulde en eerbied hy voor zynen troou kwam nederleggen.

M. Moreau overhandigde alsdan de adressen van Luik en Namen. De H. Vader kon zyne oogen van dat van Limburg niet afwenden, en sprak op de vleijnste wyze van de heerlijkheid en de schoonheid van dit adres, het schoonste, zeide hy, van alle welke hem waren toegestuurd, en welk daerom op het Vatikaen goed zoude bewaerd worden. Hy bewonderde het schoone werk van onzen stadgenoot G. Schoofs en byzonder het Lieve Vrouwbeeld, dat de doorne kroon van het hoofd van den H. Vader wegschuift om er eene van roozen op te plaatsen. Hy zeide: « Die kroon is van dit leven niet: hier moet men de doorne kroon dragen; nogtans vindt men somtyds roozen tusschen de doornen, en zeker, mynheeren, is uw afgezantschap, orgaen van de zoo edelmoedige en toegenege Belgen, eene schoone roos tusschen de doornen. »

Onder het spreken dezer woorden aenschouwde by maer altyd het limburgsche adres. Z. H. de naam van M. Graef de Theux de Meyland onder de intekenaers bemerkende, was als verrukt van blydschap. Ah! zeide hy, wat ben ik te vrede hier een handteeken aen te treffen, hetwelk myn hart met vreugde vervult, dat van den door zyne kennis en aen den Godsdienst verkleefdheid zoo beroemden staetsman.

De H. Vader heeft zich gedurende eene halve uer met de gezanten onderhouden en gaf aen ieder, tot gedachtenis, eene medaille van de Onbevleete Ontvangenis, met den Apostolischen zegen voor hen en voor alle katholyke Belgen.

De vlaemsche stilstand en de Bokruiters.

Samenspraak tusschen pachter DONKAERS en zyn knecht DORUS.

Dorus is bezig met ploegen en zyn meester komt uit de stad.

De Pachter. — Maer Dorus, zeg my toch eens wat zegt uw broeder de schoolmeester daer van?

Dorus. — Wat is dat meester?

De Pachter. — Wel jongen ik ben daer in de stad geweest en ik heb daer hooren spreken van vlaemsche broeders en vlaemsche beweging.

Dorus. — Ah! is het dat meester! wel ik heb myn broeder daer mee al hooren lagchen, hy zei dat dat mannen waren die juist het tegenovergestelde van de bokruiters zyn.

De Pachter. — Wel hoe dan Dorus?

Dorus. — Wel meester hy zei dat de bokruiters de reputatie hadden van altyd voort te gaen, of en avant, of van te vliegen, terwyl dat de vlaemsche broeders blyven stil staen, en dat de vlaemsche beweging mogelyk in de wieg zal vermachten.

De Pachter. — Zyn dat geleerde mannen, Dorus?

Dorus. — Wel meester, myn broeder zegt dat zy veel lezen in boeken die andere gemaakt hebben en dat zy veel pretentien hebben.

De Pachter. — Zoo, zoo, Dorus.

Dorus. — Ja meester, er waren er verledene week twee in ons dorp en zy gingen een vlaemsch broedertje pakken met Trien van Nes, myn broeder heeft ze gezien, want zy spraken, zegde hy, hun fransch niet al te goed.

De Pachter. — Wat hebben zy met Trien gezegd?

Dorus. — Wel meester Trien heeft aen myn broeder gezegd op haer manier, gelyk zy het onthouden heeft, dat zy van niets anders spraken dan van rosse bouf, jampanne, boufstuk, jambong tes artennes, en hoe zy hun geamuseerd hadden à la table d'hôte.

De Pachter. — Maer ik bedenk my. Gy hebt my daer gesproken van een vlaemsch broedertje te pakken met Trien van Nes! er zyn immers geen in uw dorp?

Dorus. — Ja meester, gy weet nog niet dat men dat in de steden zegt, om met hun te gekken, omdat hun eng verstand op den bodem van een borrel kan rusten.

De Pachter. — Hebt gy ze gezien, waren het menschen gelyk andere?

Dorus. — Neen meester, ik heb ze nog niet gezien. Maer in ons dorp waren er veel kinders achter; men meende voor dat zy fransch spraken, dat het Hongaersche doctours waren.

De Pachter. — Zyn dat zulke mannen?

Dorus. — Meester, ik zou u iets zeggen, maer gy moet kunnen zwygen. Zy hebben met Trien een boek vergeten.

De Pachter. — Maken zy ook boeken?

Dorus. — Myn broeder zegt dat zy er mogelyk met den tyd zullen maken. Deze die met Trien lag was met de pen geschreven en het schynt, zegt myn broeder, dat het in het jaer negentien honderd zal gedrukt worden, het zal zeker een origineel werk zyn. — Het droeg voor opschrift: *Origine des frères flamands, leurs intentions, leurs projets et leurs efforts incroyables pour surmonter les obstacles qu'ils rencontrent pour arriver à la propagation de l'imperfection de la langue maternelle.*

(Wordt voortgezet.) P. V. St.-Truidenaer.

OFFICIELE BESLUITEN.

Door koninglyk besluit is M. Felix Hoebaers tot Burge-meester der gemeente Velm benoemd.

— Door koninglyk besluit van 12 April is het ontslag van M. Geradts, als president van de regtbank van eerste aanleg te Hasselt aengenomen. Hy kan zyn regt op eene jaerwedde doen gelden en is gemagtigd den titel van eerepresident te behouden.

DE MILICIE-WETTEN.

Het Journal de Gand kondigt aen dat M. Rogier in 't kort eene groote hervorming in de Kamer zal voorstellen.

De minister van binnenlandsche zaken zou namelyk gereed zyn met het wetsontwerp betrekkelek de hervorming van de milicie-wetten.

Ziethier wat men ten dezen opzigte uit goede bron vertelt: Er zou eene kas ingerigt worden om schadeloostellingen te geven aen de miliciaenen, die onder de wapens geroepen worden. De kas zou gevormd worden, vooreerst uit eene som van 200 fr. te betalen door de milicianen, die zich vry willen koopen. Dit geld zou voor de loting gestort moeten worden en in alle geval aen den Staet blyven. De Staet zou eene toelage vergunnen van 1,500,000 fr. en eindelyk zou men van amptswege de welstellende families ten dezen opzigte eene kleine belasting opleggen.

Vershillende Tydingen.

Den 21 der loopende maend meert is te Brée uit de gemeente verdwenen de genaemde Leonardus Schrooten, brieven-drager, na zynen dagelykschen rondgang gedaen te hebben, zonder dat men weet wat van hem tot nu toe is geworden. Men heeft zyne klak te Bochoit in de kom van het kanael gevonden en men denkt dat de ongelukkige dus in de vaert omgekomen is.

— De 3 dezer heeft J. De Mynck, brouwersgast by den heer Ingels, te Everghem-Dooreseele, het ongeluk gehad in de kuip te vallen, toen men er hem uittrok, bevond men dat hy den hoofdschedel verbryzeld was. Zyne dood was oogenblikkelek.

— Te Mortsel is dezer dagen een schrikkelek ongeluk gebeurd. Een pachter had sinds kort eenen stier gekocht. Dit dier is eensklaps in woede ontstoken tegen de vrouw zyns eigenaers en heeft haer in de lenden eenen hoornstoot gegeven aen welks gevolgen zy bezweken is na een kwartier uers ysselyke pynen uitgestaan te hebben.

— Zondag morgend is er een schrikkelek ongeluk gebeurd te Charleroi, tusschen den muur der fabrieken en de werkersstad. De bode van de inrigting der heeren Dierix en comp., die zich ten halver zeven naer Charleroi begaf, is verrast geworden door twee treinen die zich daer ter plaetse kruisten en dood overreden.

— Bruintje de beer. — De Démokrat van Sullivan (Pennsylvania) verhaelt dat onlangs eene groote beer in het dorp Cherry gekomen was. Eene huisdeur open vindende, trad hy zonder aankloppen binnen en kwam in de keuken, waer hy een klein meisje splende vond, Bruintje was over de kinderlyke bevalligheden getroffen, en begon, zonder vragen, mee te doen. Hy rolde met het meisje over den grond, nam het tusschen zyne klauwen en leverde zich met zyne nieuwe kennis aen de vaderlykste spelen over.

Dat men zich den schrik en het afgryzen voorstelle der moeder, toen zy by hare terugkomst dit tooneel ontwaarde. Eerst versteven van schrik, toefde zy echter niet stillekens te roepen; het kind hoorde zulks en kwam tot haer. Beiden begaven zich naer de boven verdieping, na de achterdeur voor den neus van den beer te hebben gesloten, want Bruintje had op zyne beurt de keuken verlaten, en was van achter gekomen om zyn speelkameraedje te zoeken. Beledigd en niet zonder reden, over deze onbeleefdheid, protesteerde hy stilzwygend en keerde vol weerdigheid naer de bosschen terug waeruit hy gekomen was.

BURGERLYKEN STAND DER STAD SINT-TRUIDEN.

Aengiften van den 6 tot den 13 April 1860.

GEBOORTENS.

Mannelyk 1. — Vrouwelyk 5.

HUWELYKEN.

geene.

OVERLYDENS.

Robyns, Maria anna oud 18 jaren, weduwe van Franciscus Trudo Schevenels. (grootte merkt)

Vanhaeren, Maria Catharina, oud 90 jaren, weduwe van Guilielmus Stas. (plank straet)

Michiels, Jacobus, schrynwerker, oud 43 jaren echtgenoot van Philippina Hendrix. (Stapelpoort)

2 kinderen onder de 7 jaren.

HASSELT.

Aengiften van den 31 Meert tot den 7 april 1860.

GEBOORTENS.

Mannelyk. 2. — Vrouwelyk. 5.

HUWELYKEN.

OVERLYDENS.

M.-C.-E. Buckens, oud 64 jaren, rentenierster, weduwe van J.-A. Dirix.

1 kind onder de 7 jaren.

MARKTPRYZEN DER GRANEN.

ST.-TRUIDEN, 7 April.

Tarwe	100 kil.	29—56
Koren	"	22—54
Haver	"	21—00
Garst	"	22—87

ST.-TRUIDEN, 11 April.

Tarwe	100 kil.	29—56
Koren	"	22—54
Haver	"	21—00
Garst	"	22—87

THIENEN, 6 April.

Tarwe	100 kil.	29—60
Koren	"	22—83
Haver	"	19—35
Garst	"	25—00

BRUSSEL, 11 April.

Tarwe	den hect.	24—46
Koren	"	00—00
Haver	100 kil.	21—00
Garst	den hect.	00—00

LEUVEN, 6 April.

Tarwe	100 kil.	29—75
Koren	"	22—28
Haver	"	19—51
Garst	"	24—03

AELST, 7 April

Tarwe	hect.	21—51
Koren	"	16—87
Haver	"	10—90
Gerst	"	15—87

HASSELT, 10 April.

Tarwe	100 kil.	51—00
Koren	"	25—00
Haver	"	25—50
Garst	"	25—20

LUIK, 2 April.

Tarwe	105 kil.	30—05
Koren	94	25—90
Haver	150	50—00
Garst	94	25—00

DIEST, 11 April.

Tarwe	hect.	25—80
Koren	"	17—50
Haver	"	11—10
Garst	"	18—00
Aerdappelen	den zak	7—50

MECHELEN, 7 April.

Tarwe	100 kil.	28—81
Koren	"	25—09
Haver	"	22—12
Gerst	den hect.	15—45
Aerdappelen	den zak	8—00

Eerste Berigt.

De Bestuuders en Begevers van de Beurzen-gestichten Vossius en Lenaerts te Engelmanshoven, brengen tot kennis van het publiek dat er vyf beurzen Vossius en twee beurzen Lenaerts vacant zyn.

De postulanten worden verzocht van hunne aanvraag, verzegeld van de noodige bewysstukken, voor den eersten Mei aenstaende te behandigen aen den heer Henri Vandenhove, Ontvanger, woonende in de Koeistraet te St.-Truiden.

Tweede Berigt.

De Bestuuders van het Beurzen-gesticht Germeys te Sint-Truiden, brengen tot kennis van het publiek, dat de twee beurzen om daer mede te studeren in Humanioribus, vacant zyn.

De postulanten worden verzocht van hunne aanvraag voor den eersten Junius toekomende te behandigen aen den heer Henri Vandenhove, in de Koeistraet te Sint-Truiden.

Verkoop van zeer schoone DENNEN van buitengewoone dikte en lengte te Rummen.

Op Dynsdag 17 April 1860, om 11 uren voor middag, zal de heer Ridder DE VILLERS de Pité, door het ministerie van den Griffier BECKERS, van Zout-Leeuw, publiek op credit en ter plaetse verkoopen:

1° 60 Koopen dikke Dennen van buitengewoone lengte, dienstig voor alle griel, en namentlyk voor kleine balken, timmerhout, allerschoonste bruggen; voor den voet afgekapt.

2° En 40 koopen extra schoone Kopers, van alle dikte en lengte.

Alle liggende tegen den steenweg op een gedeelte van zynen bosch genaemd Kloosterbosch, gelegen onder Rummen; den steenweg van Sint-Truiden op Herck-de-Stad er door loopende.

De liefhebbers met den eersten convoi van Landen komende, zullen in de statie van Sint-Truiden eenen werkman vinden die hun zal ter plaets geleiden.

Verkoop van schoone Eike en Witte Boomen te Liefkensrode onder Cortenaeken.

Op Donderdag 19 April 1860, ten 10 uren 's morgens, zal men ter directie van de Notaris DE BOOSERÉ te Haelen residentie op verzoek van mynheer Théodore DE PITTEURS-HIEGAERTS, senateur en ridder van het Léopolds-Orde te Sint-Truiden, ten meestbiedende op credit mits goede en welbekende borg ter plaats onder Cortenaeken verkoopen :

80 Koopen schoone langstammige EIKE-BOOMEN, ter dikte van 1 tot 2 meters, dienstig voor berd, balken, molenroeden, karreberrien, langwagens, dyssems, billen, timmerhout, knipers en rademakers-gerief enz.

5 Koopen schoone WITTE-BOOMEN, dienstig voor berd, klompen, enz. alle uitgewassen op zynen bosch genaemd Hasterbermd, gelegen dicht by Liefkensrode-winning onder Cortenaeken, omtrent de limiet van Haelen; aenpalende Baesmans, de heer eigenaer en de Hesselbergstraet van Cortenaen naer Diest.

Zegt het Voorts.

Verkoop van eenen Bosch, gedeeltelyk Hakhout en gedeeltelyk Dennen.

Op Donderdag, den 19 April 1860, om dry uren na middag, te Sint-Truiden op het Stadshuis, in den gewoone zael der zittingen van het Vrederegert, zullen de erfgenamen van wyle den heer Apotheker Mellaerts, beneffens de kinderen Vanyen van Nieuwerkerken, voor den heer Vrederegter van het kanton St.-Truiden, door het ministerie van den Notaris COEMANS, openbaerlyk doen verkoopen :

Eenen Bosch, gedeeltelyk Hakhout en Dennen, groot 57 aren 67 centiaeren, gelegen te Tichelrye onder Nieuwerkerken, palende de weg, de erfgenamen van den genoemden heer Mellaerts en den heer Baron Destembier de Wideux.

Verkoop van een schoon Huismobiliair, Wynen, Boeken en hollandsche Koeibeesten.

Maendag 25 April 1860, om 9 ure 's morgens, zullen de erfgenamen van wylen den heer Antoine-Lambert BAERTS, in leven pastoor te Velm, aldaer in de pastory, ten meestbiedende en op credit voor de Notarissen DELGEUR en VANHAM verkoopen :

Een allerschoonste Huismobiliair bestaende in tafels, waeronder een coulise-tafel, stoelen, zetels, schapprayen, eike kleerkassen, mahonihoute ledikanten en andere, nachttafels, lavabos, lessenaers, kisten, spiegels, schilderyen, extra goede staende horlogie-tien-dagen-werk, wyzende datum en uren in twee plaats, barometers, thermometers, een nieuwen tweeloop, cuisine, kachels, hof-banken, vergulde serviezen, antiek porcelein, vazen, pluime bedden, sargien, servietten, tafellakens, tapyten, schoone gordynen, tonnen, kuipen, kolen, gruis, steene bakken, ladders, hout, mist, enz.

Eenen zilveren dienlepel en zilvere serviezen.
Oude wynen van allerhande soorten en ledige flesschen.
Twee extra schoone volle hollandsche Koeijen.
Eenen grooten hond.
Verscheidene planten in kuipen zooals Myrthen, Oleanders en Laurieren.

En eendelyk de bibliotheek behelzende onder andere geestelyke werken : Bible de Carrières ; Theologie de Dens ; Théologie Dogmatique de Libermann ; Théologie morale de Liguorio ; Perrone prælatiōis Theologie. Biographie Universelle de Feller ; Gaume-Cathechisme de persévérance. — Bibliothèque des Orateurs Chrétiens ; de Houlogne-Oeuvres oratoires ; Alsog-Histoire de l'Eglise ; Sermoonen van Tourbé ; idem van Valck ; Brevieren, andere Theologische en geschiedkundige boeken, te veel om te benoemen.

Verkoop van een wel gelegen en onlangs nieuw gebouwd Huis.

Zaturdag 21 April 1860, om elf uren 's morgens, voor en ten gewoone zitting-plaets van den heer Vrederegter van het kanton op het stadshuis te Sint-Truiden, zal Sebastiaen Mievis beneffens zyne kinderen, ten meestbiedende, definitief voor de Notarissen DELGEUR en VANHAM verkoopen :

Huis met aenhoorende gebouwen en Hof, gelegen onder Niel op de statie van den yzeren weg van Gingelom, zamen metende 10 aren, 45 centiaeren, reengenote François Wouters, Armandus Briffoz, Guillaume Roosen en de statie van den yzeren-weg.

Verkoop van Dennen onder Geet-betz.

De Notaris COENEN te Geet-betz, zal van wege de heer Jacobs, grondeigenaer te Haelen, openbaerlyk aen de meestbiedende op Maendag wezende 25 april 1860, aanbieden te verkoopen op credit :

400 Koopen Dennen dienstig voor lat, hop en boonstaken, gekapt liggende op zyne bosch genaemd Grooten Bosch, te Hoogen onder Geet-betz, palende den weg van Cortenaeken naer Hoogen en Budingen en den heer Pardon.

De vergadering zal wezen ten herberg van de weduwe Herrebauts te Hoogen onder Geet-betz, om een uren na middag, van waer men ter plaats zal gaen.

Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

Verkoop van schoone Dennen en Denne-Hetsels onder Geetbetz.

Den zelve Notaris COENEN, zal ten verzoeke van gezeide heer de WOUTERS de Vroenhoven, openbaerlyk aen de meestbiedende op Donderdag wezende 19 April 1860, aanbieden te verkoopen op credit :

1° 150 Koopen Dennen, dienstig voor dobbel- en enkel kepers, timmerhout en latstokken, gekapt liggende op het bosch van de heer Verkooper, genaemd de Grootte Wolfshag, te Bergen onder Geetbetz.

2° 5000 Gebonde Denne-Hetsels op hetzelfde bosch, alsmede eenige koopen Sleenhout.

De vergadering zal wezen ter plaats om 12 uren 's middags precies.

Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden en mits goede en bekende borg.

Schoone Dennen en Denne-Hetsels onder Budingen en Geet-betz te koop.

De Notaris COENEN te Geet-betz, zal openbaerlyk aen de meestbiedende op Vrydag wezende 20 April 1860, aanbieden te verkoopen op credit :

A. Wegens de heer Kebers-Krosz ex Brusselt.

80 Koopen Dennen dienstig voor kepers, lat en hopstaken, gelegen op zynen Dennenbosch te Bergen onder Geet-betz, palende de heer Dewouters de Vroenhoven en den weg, item 800 Denne-Hetsels op hetzelfde Bosch.

De vergadering hiervan zal wezen ten huis en herberg van de weduwe Piraets te Bergen onder Geet-betz, om een uren na middag van waer men ter plaats zal gaen.

B. Wegens de Notaris Coenen zelfs.

50 Koopen Dennen dienstig voor hop en boonstaken, gelegen op zyn Bosch genaemd de Scholiere gaer onder Budingen tegen Hoogen.

De vergadering hiervan zal wezen ten herberg van Felix Mutterne te Hoogen, om 3 uren na middag, van waer men ter plaats zal gaen.

Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

Patrimonieele Bouwlanden onder Neerlinter gelegen te Zout-Leeuw te koop.

De Notaris COENEN te Geet-betz, zal openbaerlyk aen de meestbiedende in twee zittingen van acht tot acht dagen, in gevolge de wet van 12 Juny 1816 te koop veilen.

EERSTE KOOP.

65 aren, 99 centiaeren, Land, gelegen onder Neerlinter ter plaete genaemd Roelcauter, palende de representanten Vandevin, d' erfgenamen Allaer, Vandonck en de kinderen Vanvuchelen.

TWEEDEN KOOP.

De helft onverdeeld van 48 aren, 74 centiaeren, Land, gelegen als het voorgaende, palende den Vloetgracht, Lenaerts, de weduwe Degroen op de gemeenten van Neerlinter.

Hierover zal men de zittingen houden ten huis en herberg van Augustinus Doteront te Zout-Leeuw.

De eerste op Woensdag 18 April 1860

De tweede op Woensdag 23 April

Telkens om een uren na middag.

De Conditien en titels van eigendom berusten ten kantoor van den gemelden Notaris Coenen.

Verhuring van Goederen.

Dynsdag, 24 April 1860, om 1 uren namiddag, te Hasselt, in de herberg genaemd de Drie Pistolen, op den Merkt, zullen de heeren Bestuurders van den armen der gemeente Kermt, door den Notaris VANDERSMISSEN, ten meestbiedende verhuren, in eenen termyn van 9 jaren, aenvang nemende op 1° September 1860, onder anderen de volgende goederen :

GEMEENTE BUVINGEN.

56 aren 80 centiaeren Bouwland, in het Hakendoren-veld, reene de weduwe Aspeculo, het gasthuis van Thienen, Martin Van Oost en Pieter Vanormelingen. — In huer by Jan Debroye.

47 aren 40 centiaeren Bouwland, in de Modelle, reene de heer Paul Ulens in twee zyden, de erfgenamen Van Oost en Jan Vanmarsenille. — In huer by Gilis Clerinx.

22 aren 65 centiaeren, gelegen boven den Kortbamp, reene Gerard Massa, de weduwe Renier Odeurs, de weduwe Nedonkers en Gerard. — In huer by Jan Vanmarsenille.

GEMEENTE MUYSEN.

47 aren Bouwland, op den weg van Bavingen naer Sint-Truiden, reene dien weg, de wangrachten Chardon. — In huer by Gilis Clerinx.

GEMEENTE MIELEN-BOVEN-AELST.

38 aren 50 centiaeren Bouwland aen Kikemans Hofken, op den weg van Mielon naer Kerkom, reene Willem Gysens, Joseph Sismond en den heer Hennequin. — In huer by Jan Brugmans.

GEMEENTE MONTENAKEN.

19 aren 40 centiaeren Bouwland, op de Zepse in het Mombrouk, reene den heer Baron Celis in twee zyden, de heer Notaris Goyens en Renier Vandevordt. — In huer by Dionys Liebens.

GEMEENTE BORLOO.

26 aren 60 centiaeren Bouwland, in het Hemelryk, onder den langen gracht, reene Gerard Massa en de kinderen Leonard Theuwis. — In huer by J. Theuwis.

26 aren 60 centiaeren Bouwland, op de Mieleberg, reene de de Godshuizen van Thienen, de weduwe Laurens Strouwen, de kinderen Van den Berg en Laurens Odeurs. — In huer by Pieter Odeurs.

62 aren 50 centiaeren Bouwland in de Zepse, op de katzeze, reene de heer Baron Celis, Jan Massa, Van Borloo, de weduwe Jan Keesen en den heer Paul Ulens. — In huer by denzelve.

De voorwaarden zyn ten studie van gemelde Notaris berustend.

A. HENDRIX,

Herbergier (CAFÉ DE MILLE COLONNES) groote merkt, te Sint-Truiden, heeft de eer het publiek kenbaer te maken, dat hy zich komt te stellen als meester SCHRYNWERKER en MEUBELMAKER.

J. CABERGHES,

Herbergier in de Thiensche-Straat te Sint-Truiden, heeft de eer het publiek kenbaer te maken, dat hy ten zynen huize, (genaemd de Zon) op eersten Zondag van Mei, een groot BAL zal geven.

Entrée 50 centiemem.

De nieuwe Ambrotype

Photographische Portretten.

M. POLAK van Antwerpen heeft de eer de inwooners van Sint-Truiden kenbaer te maken dat hy alhier aengekomen en afgestapt is in het CAFÉ D'INDUSTRIE, by J. Geurts, Varkensmarkt.

De lange ondervinding die den heer POLAK in bovengemelde wetenschap verkregen heeft, laten hem toe Portretten, Landschappen enz. op de spoedigste wyze en aen zoo goedkoop mogelyk pryzen te vervaerdigen. Men kan er de overtuiging van bekomen by de aen boven gemeld hotel ten toon gestelde modellen.

By verkiezing vervaerdigt hy de portretten in ieders wooning.

M. POLAK geeft de stelligste verzekering dat de door hem gemaekte portretten niet verdwynen en verscheidene jaren aen alle weder en klimaat wederstaen.

Hy geeft lessen in bovengenoemde schoone kunst, verkoopt instrumenten en chimieke toestelsels.

Portretten aen 2 franks en meerder.

By alle weder, zonder zon, in 3 seconden tyds.

BEKENDMAKING.

Gerard Mathys, hovenier en bloemist in de Ark van Noë aen de Statie te Sint-Truiden,

heeft de eer het publiek kenbaer te maken dat by hem te bekomen zyn verscheidene soorten van Bloemgewassen, zeer schoon in bloei; zooals Héliotropes, Cineraires, Calceoraires, Résedas, Camelias, Gérariums, Polargoniums, Fantaisies, Fuchias, Roses-Bengales, en ook een zeer schoon collectie van Verbenas en een menigte andere Serreplanten, te veel om te melden.

Allen aen eenen geringen prys.

Magazyn van roode en blauwe Pannen, dak- en plafond-latten, St-Truiden, Nieuwen steenweg.

L. DEWEL-ZOON,

heeft de eer het publiek kenbaer te maken, dat by hem te bekomen zyn Blauwe en Roode Dakpannen, alsook Dak- en plafond-latten.

Alles van de beste kwaliteit en aen de geringste pryzen

BERIGT.

De ondergeteekende, heeft de eer het publiek kenbaer te maken, dat men by hem uit ter hand kan bekomen, alle soorten van Witgoed, zoo als Tulle, Kantwerk, enz.

J. SNEYERS, Thiensche-straet, te Sint-Truiden.

Uit ter hand te koop.

Een zeer goed HUIS en Moeshof, groot samen omtrent 25 aren; getimmerd van eiken hout, ged kt met pannen, staende te Anroye onder Zepperen; lang 17 meters 10 centimeters en breed 7 meters 10 centimeters.

Den timmer en de andere bouwstoffen van gemeid huis, zullen ook, na keus der liefhebbers, alleen verkocht worden, om af te breken.

Zich te bevragen by F. M. Germeys-Renard, Neg^t te St-Truiden, groote markt N° 26.

VERTREK-UREN VAN DEN YZEREN-WEG.

8 uren 11 min. s'morg. - van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Esemael. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Wespelaer. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Contich. — Antwerpen. — Lier. — Herenthals. — Turnhout. — Vilvorde. — Brusselt. — Bergen. — Quiévrain. — Termonde. — Aelst. — Lokeren. — Gend. — Bruggen. — Ostende. — Kortryk. — Mouscron. — Doornik. — Gingelom. — Waremmen. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Chaudfontaine. — Le Trooz. — Pepinster. — Spa. — Enival. — Verviers. — Dolhain. — Herbestal. —

Expresstrain 1 uren naer middag.

St Truiden. — Landen. — Thienen. — Leuven. — Mechelen. — Brussel. — Termonde. — Gend. — Brugen. — Ostenden.

6 uren s' avonds. -- van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Antwerpen. — Vilvorde. — Brusselt. — Gingelom. — Roost. — Waremmen. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Verviers. —

9 uren 20 min. s'morg. -- van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Aken. —

2 uren 3 min. na middag -- van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaken. — Maestricht. — Meerssen. — Valkenburg. — Wylré. — Simpelveld. — Aken. —

7 uren 39 min. s'av. van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaken. — Maestricht. —

POSTWAGEN-DIENST

van Sint-Truiden naer Tongeren.

9 uren 45 min. s'morgens. — 7 uren 50 min. s'avonds.

Sint-Truiden, drukkerij van de kinderen Milis.